

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

3.9.2026

Dnro: EURA 2021/906415/09
02 01 01/2026/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Savonlinnan LUMO

Hakijan virallinen nimi
Savonlinnan Hankekehitys Oy

Hakemusnumero
906415

Saapumispäivämäärä
31.08.2026

Alkamispäivämäärä
01.10.2026

Päätymispäivämäärä
30.09.2028

Viranomaisen
Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
kevään 2026 JTF haku kehittämishankkeille

Hakuilmoituksen tunnus
ESALII-024

Käsittelijä
Sannamari Johanna Markkanen

Toimintalinja
7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi

Erityistavoite
7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

Tukimuoto
Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-03152

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Osahankkeen toteuttaja	0207390-8

Perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Savonlinnan LUMO -hankkeen tavoitteet edellyttävät tiivistä yhteistyötä elinkeinojen kehittämisen, osaamisen vahvistamisen ja paikallisten toimijoiden aktivoinnin välillä. Savonlinnan Hankekehitys Oy:n ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymän (Samiedu) kumppanuus muodostaa kokonaisuuden, jossa strateginen elinkeinokehittäminen, yrityslähtöinen tuotekehitys ja käytännön osaamisen kehittäminen yhdistyvät vaikuttavalla ja kestäväällä tavalla.

Savonlinnan Hankekehitys Oy vastaa alueellisesta elinvoiman ja yritystoiminnan kehittämisestä sekä matkailu- ja luovien alojen yritysten tukemisesta. Yhtiöllä on vahva rooli pk-yritysten neuvonnassa, verkostojen kokoamisessa, liiketoimintamallien kehittämisessä ja kansainvälisen matkailukysynnän ymmärtämisessä. Hankekehityksen kautta hanke kytkeytyy suoraan Savonlinnan strategiaan tavoitteisiin, Etelä-Savon älykkään erikoistumisen painopisteisiin sekä alueellisiin kehittämisalustoihin ja matkailun ekosysteemiin.

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä (Samiedu) tuo hankkeeseen vahvan osaamisen käytännön koulutuksesta, osaamisen kehittämisestä ja työelämälähtöisestä oppimisesta. Samiedulla on keskeinen rooli luovien alojen, kulttuurin, hyvinvoinnin, ruoan ja palvelualojen osaajien kouluttajana sekä valmius kehittää uusia sisältöjä, toimintamalleja ja oppimisympäristöjä yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Samiedun mukanaolo varmistaa, että luovan ja elämyksellisen matkailun kehittäminen ei rajoitu yksittäisiin pilotteihin, vaan tuottaa pysyvää osaamista, uusia ammatillisia valmiuksia ja työelämärelevantteja toimintamalleja alueelle. Hanke tukee Samiedun strategiaa toimia vastuullisena ja laadukkaana ammatillisen koulutuksen edelläkävijänä sekä vastata työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin, edistää työllisyyttä ja jatkuvaa oppimista sekä vahvistaa yrittäjyyttä.

Yhteistyö mahdollistaa Luova Savonlinna HUB -toiminnan rakentamisen aidosti monialaisena kohtaamispaikkana, jossa yritykset, luovat alat, kulttuuriperintö- ja ruoka-alojen toimijat, kolmas sektori ja oppilaitokset kohtaavat. Hankekehitys vastaa yritysverkostojen kokoamisesta, liiketoiminnan ja kansainvälisyyden kehittämisestä sekä markkinalähtöisestä tuotteistamisesta, kun taas Samiedu tukee osaamisen vahvistamista, yhteiskehittämistä ja resurssiviisaiden, ympärivuotisten palvelujen syntymistä.

Yhdessä toteutettuna hanke pystyy vastaamaan matkailun kansainvälisiin trendeihin, joissa korostuvat osallistavat, autenttiset ja uudistavat kokemukset, sekä varmistamaan, että Savonlinnan vahva kulttuuri ja luonnonperintö kytkeytyvät matkailuelinkeinoon kestäväällä tavalla. Kumppanuus tukee JTF-rahoituksen tavoitteita luomalla uutta liiketoimintaa, monipuolistamalla elinkeinorakennetta ja vahvistamalla alueen muutostaloudellisuutta pitkäjänteisesti.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Savonlinnan LUMO -hanke uudistaa Savonlinnan ja Saimaan alueen matkailuelinkeinoa kehittämällä luovaan, osallistavaan ja kestäväan elämysmatkailuun perustuvia, ympärivuotisia ja helposti ostettavia matkailutuotteita. Hankkeen pää toteuttaja on Savonlinnan Hankekehitys Oy, ja osatoteuttajana toimii Itä-Savon Koulutuskuntayhtymä (Samiedu). Kohderyhmänä ovat elämysmatkailutuotteita kehittävät ja myyvät yritykset, luovien alojen toimijat ja yrittäjyydestä kiinnostuneet sekä Savonlinnan mikro- ja pk-yritykset.

Savonlinnan matkailun keskeinen haaste on kansainvälisen kilpailukyvyn ja ympärivuotisuuden vahvistaminen tilanteessa, jossa matkailukysyntä muuttuu kohti osallistavia, merkityksellisiä ja paikalliseen identiteettiin perustuvia kokemuksia. Alueen vahvuudet – kulttuuriperintö, luovat alat, paikallinen ruoka ja Saimaa-luonto – eivät nykyisellään riittävästi muutu kansainvälisesti kiinnostaviksi ja myyntikelpoisiksi elämys tuotteiksi. Samalla matkailu on voimakkaasti sesonkiluonteista, mikä heikentää yritysten kannattavuutta, pysyvien työpaikkojen syntyä ja alueen pitkän aikavälin elinvoimaa.

Lisäksi luovien ja kulttuurialojen osaaminen on alueella alihyödynnettyä matkailussa, eikä matkailu- ja kulttuuritoimijoiden välille ole syntynyt pysyviä rakenteita yhteiskehittämiseen ja toimiviin ansaintamalleihin. Etelä-Savon maaseutualueilla rakennemuutos, kuten turvetuotannon väheneminen, on lisännyt tarvetta uusille,

kestäville elinkeinomahdollisuuksille. Luova ja osallistava matkailu tarjoaa mahdollisuuden oikeudenmukaiseen siirtymään hyödyntämällä paikallista osaamista ja kulttuuriperintöä uusina tai täydentävinä tulonlähteinä.

Hankkeen tavoitteena on lisätä pk-yritysten kilpailukykyä, vahvistaa matkailun ympärivuotisuutta ja kehittää kansainvälisesti kiinnostavia elämyskokonaisuuksia, joissa matkailija osallistuu aktiivisesti. Hanke kehittää uusia luoviin sisältöihin, paikalliseen ruokaan, kulttuuriperintöön ja Saimaan luontoon perustuvia elämystuotteita sekä tukee yrityksiä niiden tuotteistamisessa, konseptoinnissa, hinnoittelussa, vastuullisuudessa ja myyntikanaviin pääsyssä.

Hanke toteutetaan kolmen työpaketin kautta. TP1 vahvistaa elämystuotannon liiketoimintaosaamista yhteisen oppimisen ja valmennusten avulla (vastuutoteuttaja Samiedu). TP2 keskittyy yrityskumppanuuksien rakentamiseen ja elämystuotteiden yhteiskehittämiseen sekä yritysکوhtaisiin tuotekehityskonsultointeihin (vastuutoteuttaja Savonlinnan Hankekehitys Oy). TP3 rakentaa pysyvän Luova Savonlinna HUB -toimintamallin, joka kokoaa matkailu-, kulttuuri- ja luovien alojen toimijat, oppilaitokset ja sidosryhmät yhteiselle kehittämisalustalle myös hankkeen jälkeen.

Hankkeen tuloksena syntyy uusia osallistavia elämystuotteita, ympärivuotinen matkailutarjonta vahvistuu, pysyvä Luova Savonlinna HUB -toimintamalli kehittyy sekä luodaan uusia ansaintamahdollisuuksia erityisesti luovien ja kulttuurialojen toimijoille ja maaseutualueiden yrittäjille. Hanke vahvistaa samalla kansainvälisyysvalmiuksia ja osaamista sekä tukee Savonlinnan ja Etelä-Savon omaleimaisen matkailuidentiteetin kirkastumista.

Kokonaisuutena Savonlinnan LUMO -hanke edistää Etelä-Savon alueellista siirtymäsuunnitelmaa monipuolistamalla elinkeinorakennetta, vahvistamalla pk-yritysten uudistumis- ja kilpailukykyä sekä luomalla kestäviä ja vähähiilisiä uusia liiketoimintamalleja. Hanke tukee oikeudenmukaista siirtymää, alueellista elinvoimaa ja matkailuelinkeinon hallittua uudistumista Savonlinnan ja Saimaan alueella.

Hankkeen toimenpiteet

TP1: Elämystuotannon liiketoimintaosaamisen kehittäminen (Samiedu)

TP1 keskittyy osaamisen kehittämiseen ja yhteiseen oppimiseen, ei yksittäisten tuotteiden viimeistelyyn. Työpaketissa toteutetaan mm. työpajoja ja webinaareja. Osallistuminen on avointa yrittäjille ja yrittäjyydestä kiinnostuneille luovien alojen toimijoille, jotka mahdollisesti toimivat yhteistyössä yritysten kanssa, sekä matkailualaan liittyville toimijoille.

Samiedu vastaa työpaketin 1 koordinoinnista. Savonlinnan Hankekehitys tukee toteutusta soveltuvin osin.

TP2: Yrityskumppanuuksien rakentaminen ja elämystuotekehitys (Savonlinnan Hankekehitys Oy)

Työpaketissa aktivoidaan yrityksiä ja toiminnasta kiinnostuneita hankkeen toimenpiteisiin heidän tarpeensa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

Toimijoiden törmäyttämistoimenpiteissä ohjataan toimijoita tekemään yhteistyötä heidän rooliensa mukaisesti. Rooleja ovat toiminta-alustan tarjoajat, sisällöntuottajat ja tuotteiden myyjät. Lisäksi yhteiskehittämistoimenpiteisiin voivat osallistua matkanjärjestäjät sekä toimijoita edustavat yhdistykset sekä tavoitteita tukevat julkisen sektorin toimijat.

Järjestetään verkostoitumistilaisuuksia, joissa toimijat esittäytyvät toisilleen ja joissa on mahdollisuus tutustua myynti- ja markkinointikanaviin sekä kuulla yhteistyömahdollisuuksista niiden kanssa. Myynti- ja markkinointitoimintaa harjoittavien kanssa (esimerkiksi Visit Savonlinna), selvitetään mahdollisuudet koota tuotteita temaattisiksi ja/tai sesonkikohtaisiksi kokonaisuuksiksi, jotka helpottavat yksittäisten tuotteiden myyntiä. Verkostoitumistapaamisiin kutsutaan mukaan myös 'alustojen' tarjoajat, kuten tilojen vuokraajat, museot sekä kaupungin edustajat. Järjestään tutustumismatka kotimaassa kohteeseen, jossa on onnistuttu rakentamaan matkailupalveluista ja luovien alojen sisällöistä vetovoimaisia sisältöjä. Kohde valitaan yhteistyössä hankkeen osallistujien kanssa ja yhdistetään matkaan mahdollinen osallistuminen ammattilaistapahtumaan.

Törmäyttämistoimenpiteenä tuodaan toimijat yhteen kehittämään tuoteideoita. Kun erilaisten yhteiskehittämistoimenpiteiden pohjalta on synnytetty ryhmiä, joilla on yhteinen ajatus tuoteideasta, puitteista, joissa palveluntuotanto tapahtuu, sekä tunnistettu toimija (yritys), joka haluaa kehittää tuotteen myyntiin, ohjataan ryhmä tuotekehityspalvelun piiriin.

Yritykset, jotka ovat kiinnostuneet ottamaan tuotteen myyntiin saavat hankkeesta konsultointia:

a) Tuoteidean muotoiluun, kuten tuoteidea, kohderyhmä, yhteistyökumppanit, hinnoittelu ja ansaintalogiikka, sekä sopimukset yhteistyökumppanien kanssa, valmistuskalain määräysten huomioiminen, vastuu- ja kuluttajansuojakysymykset, GDPR, asiakasturvallisuus, tuotteen sertifiointit (esim. Sustainable Travel Finland).

b) Elämystuotteen konseptointiin, kuten asiakaskokemuksen (elämyksen) kehittäminen, tuotteen käsikirjoittaminen ja laadun varmistaminen sekä henkilökunnan valmentaminen palvelun toteuttamiseen tasalaatuisena.

c) Tuotteen myyntikelpoisuuden varmistamiseen, kuten markkinointimateriaalien tuottaminen, tuloksellisten myynti- ja markkinointikanavien valinta sekä tuotteen myynnin kannalta oleelliset monikielisyys ja vastuullisuusviestintä. Lisäksi autetaan yritystä viemään tuote kansainvälistä jakelua varten Visit Finland Datahub-palveluun.

De minimis: Tutustumismatka ja yrityskonsultointi muodostavat de minimis -tukea yrityksille. Niistä on kerrottu tarkemmin hankehakemuksen liitteessä.

Tuotokset:

- Säännölliset hubitapaamiset, yhteensä 9-15 kertaa. (Koordinoidaan TP1:n lyhytkoulutusten ja benchmarkkausten kanssa.) Edistetään toimijoiden verkostoitumista ja kumppaneiden löytämistä tuotekehitykseen.
- Vähintään neljä yhteiskehittämistyöpajaa uusien mahdollisuuksien kartoittamiseksi ja toimijoiden tutustuttamiseksi toisiinsa. Hubitapaamisia voidaan joustavasti laajentaa osallistujien toiveiden mukaan teemaan, sesonkiin tai lokaatioon keskittyviksi yhteiskehittämistyöpajoiksi. Esimerkkeinä Punkaharjun tarjonta (lokaatio), syyslomaviikon tarjonta (sesonki) tai hyvinvointipalvelujen kehittäminen (teema).
- 15 myytävän tuotteen kehittävää yritystä osallistuu tuotekehityskonsultointiin
- Yritysten uudet tuotteet myyntikanavissa varustettuina asianmukaisilla sertifikaateilla
- Luovien alojen sisällöntuottajia mukana uusien tuotteiden toteutuksia ja hyödyntämässä uusia ansaintamahdollisuuksia
- Kumppanuuksia kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, jotka tarjoavat tukea tai puitteita tuotteille

Alustava aikataulu

Syky 2026

2-3 hubitapaamista

Osallistujien toiveiden mukaan teema-, ja lokaatioperustaisia yhteiskehittämistyöpajoja, joilla verkostoituminen käynnistetään. Jakson aikana 1-2 työpajaa. Valitaan tuotteet/yritykset tuotekehityksen konsultaatioon.

Kevät 2027

2-4 hubitapaamista. Yhteiskehittämistyöpajoja esille tulleen tarpeen mukaisesta 2-4 kpl.

Tuotekehityksen konsultaatio käynnistyy de minimis -yritysten kanssa.

Syky 2027

3-4 hubitapaamista. Yhteiskehittämistyöpajoja tarpeen mukaan 2-3 kpl.

Valitaan toinen erä yrityksiä tuotekehityskonsultaatioon.

Kevät 2028

2-4 hubitapaamista, 1-2 yhteiskehittämistyöpajaa

Toisen vaiheen tuotekehityskonsultaatio valituille yrityksille.

TP3: Luova Savonlinna HUB -toimintamallin rakentaminen (molemmat toteuttajat)

Vastuutaho: Savonlinnan Hankekehitys Oy yhteistyössä sidosryhmien kanssa, Samiedu mukana työpaketin kehitystyössä.

Työpaketissa luodaan pysyvä, hankkeen jälkeenkin toimiva yhteistyö- ja kehittämisalusta (hub), joka kokoaa matkailun, luovat alat, kulttuuriperinnön toimijat ja oppilaitokset yhteen. Määritellään hubille yhteinen 'palvelutarjotin' yhdessä toimintaan sitoutuvien toimijoiden kanssa.

Määritellään ja rakennetaan Luova Savonlinna HUB -toimintamalli, joka sisältää toimijaverkoston (yritykset, luovat alat, kolmas sektori, oppilaitokset). Laajennetaan verkostoa paikkakunnan ulkopuolelle ja kansainväliseksi tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen aloilla.

Haetaan luovalle hubille kansainvälisiä yhteistyökumppaneita EU-maista. Valitaan yksi pääkumppani tai verkosto, jonka kanssa on löydettävissä yhteiset strategiset tavoitteet ja pyritään järjestämään yhteistyö pysyväälle pohjalle sekä käynnistämään osaamisen siirtoa edistävä projekti. Tämän toteuttamiseksi osallistutaan tapahtumiin ja hankehenkilöstö tekee tutustumismatkan/-matkoja mahdollisen yhteistyökumppanin kohteeseen.

Sitoutetaan toimijat hub-toiminnan jatkamiseen hankkeen päättymisen jälkeen määrittelemällä toimijoiden roolit, vastuut ja toiminnan kytkennät olemassa oleviin yrityspalveluihin. Laaditaan toiminnalle vuotuinen työsuunnitelmapohja. Valmistellaan yhteistyösopimukset avaintoimijoiden kanssa.

Tuotokset:

- Toimiva Luova Savonlinna HUB
- Pysyvät yhteistyörakenteet ja toimintamallit
- Alueellinen kehittämisalusta elämysmatkailulle

Alustava aikataulu**Syksy 2026**

Hubitoimintamallien benchmarking hankepartnereiden yhteistyönä. Referenssikohteena olevan Digihub-mallin pohjalta Luova Savonlinna HUBin konseptin ja testattavien toimintatapojen määritteleminen.

Aloitusseminaari ja hubitoimintamallin yhteinen muotoilutyöpaja sidosryhmien kanssa

Kevät 2027

Toimintamallin pilotointia TP1 ja TP2:n toimenpiteiden kautta. Konseptin arviointi palautteen perusteella.

Syksy 2027

Toimintamallin pilotointia TP1 ja TP2:n toimenpiteiden kautta. Konseptin arviointi palautteen perusteella.

Kevät 2028

Toimintamallin pilotointia TP1 ja TP2:n toimenpiteiden kautta. Konseptin arviointi palautteen perusteella.

Luova Savonlinna HUB -toimintamallin määrittely pilottikokemusten mukaisesti. Toimijoiden sitouttaminen yhteistyöhön sekä tarvittavien alustojen luominen.

Kesä 2028

Sopimukset Luova Savonlinna HUBin toiminnan jatkamisesta ja toiminnan lanseeraaminen pysyvänä mallina.

Lisätietoja hakemuksesta**Hankkeen toteutusalue****Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Savonlinna, Enonkoski, Rantasalmi, Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	363 347	363 347	0
2 Matkakustannukset	40 580	40 580	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	92 000	92 000	0
Flat rate 7 %	86 653	86 653	0
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	582 580	582 580	0

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	407 805	407 805	70 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	173 275	173 275	30 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	1 500	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	1 500	1 500	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	582 580	582 580	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi erityistavoitteen 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä mukainen. Hanke täyttää rahoittajan arvion mukaan yleiset valintaperusteet ja on saanut riittävän pistemäärän tullakseen rahoitetuksi. Hankkeen toteuttajalla on riittävät taloudelliset resurssit ja osaaminen hankkeen toteuttamiseksi.

Hanke vastaa Etelä-Savon maakuntastrategian ja maakuntaohjelman tavoitteisiin ja kohdentuu älykkään erikoistumisen strategian matkailun teemaan kehittämällä luovaan, osallistavaan ja kestäväään elämysmatkailuun perustuvia matkailutuotteita. Hanke edistää Etelä-Savon alueellista siirtymäsuunnitelmaa monipuolistamalla elinkeinorakennetta ja lisäämällä pk-yritysten kilpailukykyä. Hankkeen tuloksena ympärivuotinen matkailutarjonta vahvistuu, syntyy pysyvä Luova Savonlinna HUB -toimintamalli sekä luovien ja kulttuurialojen ansaintamahdollisuudet kehittyvät. Hanke vahvistaa samalla kansainvälisyysvalmiuksia ja Etelä-Savon matkailuidentiteettiä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Maakuntaliiton pisteytysryhmä 3.6.2026

Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmä 8.9.2026

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 16.9.2026.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä